

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

Številka: 020-03-18/2020/10
Ljubljana, 31. 12. 2020

Osnutek

POROČILO O DELU KOMISIJE ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO ZA LETO 2020

1. Sestava in področje dela

V skladu s Sklepom o izvolitvi predsednikov, podpredsednikov in članov komisij Državnega sveta Republike Slovenije z dne 21. 12. 2017 in Sklepa o dopolnitvah Sklepa o izvolitvi predsednikov, podpredsednikov in članov komisij Državnega sveta Republike Slovenije z dne 16. 5. 2018 komisijo sestavljajo:

Predsednik: Cvetko Zupančič
Podpredsednik: Branko Tomažič

Člani: Tone Hrovat, mag. Marija Lah, Marjan Maučec, Franc Rokavec, Srečko Ocvirk in Ladislav Rožič.

Na podlagi Sklepa o ustanovitvi in nalogah komisij Državnega sveta Republike Slovenije, ki ga je Državni svet sprejel na 2. seji 21. 12. 2017, Komisija za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano obravnava predloge zakonov in druge akte, ki se nanašajo na naslednja področja:

- kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo,
- prehranska industrija,
- veterinarstvo.

Komisija obravnava pobude in vprašanja članov Državnega sveta v zvezi z zadevami, ki jih obravnava ter druge zadeve, za katere jo pooblasti Državni svet. Komisija pripravlja predloge zahtev in mnenj v zvezi z zakoni in drugimi akti, ki se nanašajo na zadeve, ki jih obravnava. V skladu z drugim odstavkom 56. člena Zakona o državnem svetu komisija sodeluje z delovnimi telesi Državnega zbora in jim daje mnenja o zadevah iz njihove pristojnosti.

2. Število sej in obravnavanih zadev

Komisija se je sestala na desetih (10) sejah, in sicer na sedmih (7) rednih in treh (3) izrednih sejah. Ena (1) redna seja je bila odpovedana.

Komisija je obravnavala skupno triindvajset (23) zadev, sedemnajst (17) na rednih in šest (6) na izrednih sejah, in sicer eno (1) zakonodajno iniciativo, šest (6) predlogov zakonov, štiri (4) predloge drugih aktov ter sedem (7) pobud ter pet (5) ostalih zadev. Na matično delovno telo Državnega zbora je posredovala osem (8) mnenj, matični komisiji Državnega sveta pa dve (2) poročili.

3. Zadeve, ki jih je komisija obravnavala

Zakonodajna pobuda:

1. Predlog zakona o spremembah Zakona o interventnem odvzemu osebkov vrst rjavega medveda (*Ursus arctos*) in volka (*Canis lupus*) iz narave – zakonodajna iniciativa (18. seja komisije, 18. 2. 2020). Komisija je podprla pobudo državnega svetnika Branka Tomažiča in pripravila poročilo za 26. sejo Državnega sveta, ki je bila 26. 2. 2020. Državni svet je sprejel predlog zakona in ga poslal v obravnavo Državnemu zboru. Ustavno sodišče je 9. 4. 2020 v postopku za oceno ustavnosti odločilo, da se Zakon o interventnem odvzemu osebkov vrst rjavega medveda (*Ursus arctos*) in volka (*Canis lupus*) iz narave razveljavi. Državni svet je na 12. izredni (3. korespondenčni) seji 21. 4. 2020 sprejel sklep, da iz zakonodajnega postopka predlog zakona umika.

Predlogi zakonov:

1. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaščiti živali (ZZZiv-D) - skrajšani postopek, EPA 1043-VIII (20. seja komisije, 26. 5. 2020). Komisija je podprla zakon in mnenje poslala na Odbor Državnega zbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki je na 18. seji 3. 6. 2020 pripravil dopolnjen predlog zakona. Zakon je Državni zbor sprejel na 18. seji 18. 6. 2020.
2. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dodatnih ukrepih za odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov (ZUOPŠP-A) - skrajšani postopek, EPA 996-VIII (6. izredna seja komisije, 21. 4. 2020). Komisija je predlog zakona podprla in mnenje posredovala na Odbor Državnega zbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki je na 20. nujni seji 23. 4. 2020 pripravil dopolnjen predlog zakona. Zakon je Državni zbor sprejel na 35. izredni seji 29. 4. 2020.
3. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o divjadi in lovstvu (ZDLov-1C) - skrajšani postopek, EPA 1056-VIII (6. izredna seja komisije, 21. 4. 2020). Komisija je podprla predlog zakona in mnenje posredovala na Odbor Državnega zbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki je na 20. nujni seji 23. 4. 2020 pripravil dopolnjen predlog zakona. Zakon je Državni zbor sprejel na 35. izredni seji 29. 4. 2020.
4. Predlog zakona o interventnih ukrepih za omilitve posledic drugega vala epidemije COVID-19 (ZIUOPDVE) - nujni postopek, EPA 1472-VIII – zainteresirana komisija (7. izredna seja komisije, 16. 11. 2020). Komisija je podprla predlog zakona in poročilo posredovala Komisiji Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance, ki ga je povzela v svojem mnenju, poslanemu Odboru Državnega zbora za finance (49. nujna seja odbora, 23. in 24. 11. 2020), ki je pripravil dopolnjen predlog zakona. Državni zbor je zakon sprejel na 49. izredni seji 27. 11. 2020. Državni svet je na 18. izredni seji 26. 11. 2020, na pobudo Interesne skupine lokalnih interesov, obravnaval odločilni veto na zakon, ki ga ni sprejel. Državni zbor je na 50. izredni seji 27. 11. 2020 sprejel sklep o nedopustnosti razpisa zakonodajnega referendumu na zakon.
5. Predlog zakona o nujnih ukrepih zaradi prašičje kuge pri divjih prašičih (ZNUAPK) – nujni postopek, EPA 1508-VIII (23. seja komisije, 4. 12. 2020). Komisija je podprla predlog zakona in mnenje poslala na Odbor Državnega zbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki je na 25. nujni seji 9. 12. 2020 pripravil dopolnjen predlog zakona. Zakon je Državni zbor sprejel na 53. izredni seji 17. 12. 2020.
6. Predlog zakona o interventnih ukrepih za pomoč pri omilitvi posledic drugega vala epidemije COVID-19 (PKP7) (ZIUOPDVE) – nujni postopek, EPA 1557-VIII – zainteresirana komisija (8. izredna seja komisije, 22. 12. 2020). Komisija je podprla predlog zakona, hkrati pa predlagala dopolnitev z amandmajem in poročilo posredovala Komisiji Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance, ki ga je povzela v svojem mnenju in ga poslala Odboru Državnega zbora za finance, ki je pripravil dopolnjen predlog zakona (52. nujna seja odbora, 28. 12. 2020). Državni zbor je zakon sprejel na 55. izredni seji 29. 12. 2020. Državni svet je na pobudo Komisije za

gospodarstvo, obrt, turizem in finance na 20. izredni seji 30. 12. 2020 odločal o odložilnem vetu na zakon, ki ga ni sprejel. Državni zbor je na 56. izredni seji 30. 12. 2020 sprejel sklep o nedopustnosti razpisa zakonodajnega referendumu.

Drugi akti:

1. Predlog resolucije o nacionalnem programu o strateških usmeritvah razvoja slovenskega kmetijstva in živilstva »Naša hrana, podeželje in naravni viri po letu 2021« (ReNPURSK), EPA 907-VIII (17. seja komisije, 9. 1. 2020). Komisija je podprla predlog resolucije in mnenje poslala Odboru Državnega zbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki je na 15. seji 15. 1. 2020 pripravil dopolnjen predlog resolucije. Državni zbor je resolucijo sprejel na 15. redni seji 29. 1. 2020.
2. Poročilo o delu in zaključni račun Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije za leto 2019, EPA 1311-VIII (21. seja komisije, 7. 9. 2020). Komisija se seznanila s poročilom in mnenje poslala Odboru Državnega zbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki se je seznanil s poročilom na 21. seji 10. 11. 2020.
3. Letno poročilo o poslovanju družbe Slovenski državni gozdovi, d.o.o. v letu, 2019, EPA 1326-VIII (22. seja komisije, 8. 10. 2020). Komisija se seznanila s poročilom in mnenje poslala Odboru Državnega zbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki se je seznanil s poročilom na 21. seji 10. 11. 2020.
4. Poročilo o stanju kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva v letu 2019 (23. seja komisije, 4. 12. 2020). Komisija se seznanila s poročilom in mnenje poslala Odboru Državnega zbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki se je seznanil s poročilom na 23. seji 10. 12. 2020.

Pobude in vprašanja:

1. Pobuda oziroma vprašanje komisije glede sklica sestanka za sprostitev oziroma ureditev prometa z genskim materialom čebeljih matic v meddržavnem prometu in glede ukrepov za normalizacijo stanja na področju prometa s tržnim genskim materialom čebeljih matic (20. seja komisije, 26. 5. 2020). Komisija je pobudo oz. vprašanje naslovila na Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo. Odgovor je poslalo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano 16. 6. 2020.
2. Vprašanje oziroma pobuda komisije glede izvajanja natančnega popisa uvoza hrane in prehranskih izdelkov, ki so prečkali državno mejo v času epidemije Corona virusa, in koliko inšpekcijskih pregledov je bilo opravljenih pri živilskih skupinah vino, sadje, zelenjava in meso ter pobuda, da pristojno ministrstvo pripravi poročilo, iz katerega bo razvidna primerjava obsega uvoza posameznih skupin živil (vino, sadje, zelenjava in meso – goveje in svinjsko) v prvih petih mesecih letošnjega in lanskega leta (20. seja komisije, 26. 5. 2020). Ministrstvo za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano je podalo odgovor in poročilo 23. 6. 2020
3. Pobuda državnega svetnika Branka Tomažiča, da Državni svet organizira posvet na temo dopolnitve Ustave Republike Slovenije s pravico do prehranske varnosti (6. izredna seja komisije, 21. 4. 2020). Kolegij Državnega sveta je na 45. seji 9. 9. 2020 soglasno podprl organizacijo predlaganega posveta glede dopolnitve ustave s pravico do prehranske varnosti, posvet pa se zaradi epidemije Covida-19 še ni izvedel.
4. Pobude komisije Vladi Republike Slovenije in Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano za pripravo ukrepov pomoči za reševanje težav prizadetih kmetijskih panog, posebej sektorja prašičjega in govejega mesa, sektorja sadja in zelenjave ter vinskega sektorja (23. seja komisije, 4. 12. 2020). Pobude so bile sprejete ob obravnavi »Zaskrbljujoče stanje v kmetijstvu zaradi epidemije Covid-19«. Minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano se je do pobud ustno opredelil na 8. izredni seji komisije 22. 12. 2020. Vlada Republike Slovenije je podala pisni odgovor 12. 1. 2021.
5. Pobuda komisije, da se podpre Čebelarstvo Slovenije pri njeni kandidaturi za vpis na Unescov Seznam neotipljive kulturne dediščine 'Čebelarstva, znanja in tehnike' s

pismom podpore predsednika Državnega sveta (23. seja komisije, 4. 12. 2020). Pobudo komisije je podprl Državni svet na 35. seji 9. 12. 2020.

Ostale zadeve:

1. Predlog poročila o delu Komisije za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano za leto 2019. (17. seja komisije, 9. 1. 2020). Komisija je sprejela poročilo, ki je sestavni del Poročila o delu Državnega sveta za leto 2019.
2. Opredelitev do predloga, danega na seji Državnega sveta ob razpravi o delu delovne skupine za načrtovanje upravljanja z velikimi zvermi v 2019, da se na Evropsko komisijo naslovi opozorilo glede problematike nadaljnjega večanja in širjenja populacije rjavega medveda in volka. (18. seja komisije, 18. 2. 2020). Komisija je sprejela sklep, da se na Evropsko komisijo posreduje Poziv za zmanjšanje števila velikih zveri v Sloveniji. Poziv je bil 26. 2. 2020 poslan Evropski komisiji, ki je 11. 3. 2020 odgovorila, da je pobudo posredovala pristojnim strokovnim službam Evropske komisije.
3. Ponovna obravnava vprašanja Vladi Republike Slovenije glede monitoringa nad vso uvoženo hrano oz. njenega označevanja in sledljivosti. (18. seja komisije, 18. 2. 2020). Komisija je zahtevala dodaten odgovor Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Uprave Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin ter Inšpektorata za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, v katerem bo dodatno natančneje pojasnjeno izvajanje pregledov sledljivosti in pravnega označevanja hrane.
4. Seznanitev in obravnava sklepa Ustavnega sodišča, glede razveljavitve interventnega zakona o odvzemu volka in medveda iz narave (6. izredna seja komisije, 21. 4. 2020). Komisija je pozvala Vlado, da se zagotovi sprejem ustreznega pravnega akta, ki bo omogočil ponovno upravljanje s populacijo rjavega medveda (*Ursus arctos*). Državni svet je na 12. izredni (3. korespondenčni) seji, 21. 4. 2020 sprejel sklep, da iz zakonodajnega postopka predlog zakona umika.
5. Zaskrblijujoče stanje v kmetijstvu zaradi epidemije Covid-19 (23. seja komisije, 4. 12. 2020). Komisija je obravnavala to problematiko na podlagi pobude člana komisije Branka Tomažiča in po obravnavi sprejela pobude in jih posredovala Vladi Republike Slovenije in Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano za pripravo ukrepov pomoči za reševanje težav prizadetih kmetijskih panog, posebej sektorja prašičjega in govejega mesa, sektorja sadja in zelenjave ter vinskega sektorja.

4. Vsebinski poudarki iz sej komisij

Predlog resolucije o nacionalnem programu o strateških usmeritvah razvoja slovenskega kmetijstva in živilstva »Naša hrana, podeželje in naravni viri po letu 2021« (ReNPURSK), EPA 907-VIII (17. seja komisije, 9. 1. 2020). Komisija je podprla predlog resolucije, ki ga je predložila Vlada. Komisija je opozorila na nekatere konkretne probleme, ki se jih vsebina predloga resolucije kot prednostnih usmeritev ne dotika, zaslužijo pa pozornost ob oblikovanju kasnejših izvedbenih ukrepov. To se na primer nanaša na rešitve, ki bi zaustavile negativne trende staranja kmečke populacije in bi delovale v smeri pomlajevanja starostne strukture kmetov. S krčenjem dodeljevanja štipendij za poklic kmeta ter nekonkurenčnimi pogoji, ki so jim izpostavljeni mladi kmetje v primerjavi z vrstniki v drugih poklicih, izboljšanja ekonomskega položaja in večje zainteresiranosti za opravljanja kmetijske dejavnosti ni pričakovati. Komisija je opozorila tudi na pomemben vidik primerne komunikacije kmetijskega sektorja z drugimi družbenimi skupinami, kar se je v zadnjem obdobju posebno izkazalo v primeru problematike divjih zveri. Komisija je menila, da je treba preseči nesorazmernost v dialogu institucij, kjer je kmetijski sektor večkrat neuspešen v prepričevanju drugih resorjev ter družbenih skupin o pomembnosti določenih del, ki jih je za doseganje boljših rezultatov potrebno opraviti v kmetijski dejavnosti. Tako je na primer okoljski interes prevladal nad kmetijskim ob poizkusu, da se za 14 dni podaljša rok za razvoz in raztres gnoja na njivske površine.

Sektor kmetijstva se izdatno krči, zato bi bilo potrebno treba odločitve v preteklem obdobju, glede alokacije sredstev iz območij z omejenimi naravnimi dejavniki na njihove površine, ponovno pretehtati ter sredstva preusmeriti na s sredstvi podhranjena območja. Komisija je opozorila na vidik trajnega varovanja kmetijskih zemljišč, ki je lahko v razvojnem smislu skrajno omejujoč za podeželje. V okviru problematike lokalne oskrbe s hrano in s tem v zvezi javnega naročanja je komisija izpostavila nujnost usposabljanja in dviga ravni znanja kmetijskega sektorja na trženjskem delu, ki bo pripomoglo tudi k višji ravni lokalne samooskrbe. Problem nekontinuirane proizvodnje hrane, zaradi česar trgovinska dejavnost ne more zadostiti vsem potrebam in željam potrošnikov po doma pridelani hrani in zato pomanjkanje slovenskih produktov nadomešča z uvozom, je treba preseči z ustreznimi ukrepi, ki bodo pripomogli k povečani pridelavi hrane (sistemi za namakanje, sistemi proti toči, rastlinjaki, ipd.) in krepitvijo deficitarnih področij pridelave kmetijskih pridelkov. Področje zadružništva ni doseglo zelenih ciljev, zato je treba pripraviti nov trženjski model, ki bo zagotavljal večje količine slovenske hrane na trgu. V ta namen se na novo opredelijo naloge kmetijskih zadrug, ki morajo za rezultate svojega poslovanja prevzeti odgovornost, kot je določena pri poslovanju gospodarskih družb, tako da bo dejavnost preprodaje blaga nadomeščena z dejavnostmi kot so kolektiranje, sortiranje, hranjenje (hladilnice, zamrzovalnice) blaga, ter dejavnost kmetijskih zadrug usmeriti v razvoj zbirnih centrov, kjer bo imela trgovina na enem mestu dostop do potrebnih produktov, večjo pozornost pa je treba nameniti tudi izobraževalni funkciji kmetijskih zadrug. Če je eden od pomembnih strateških ciljev povečanje prehranske samooskrbe je nujni predpogoj za doseganje tega cilja večja produktivnost kmetijskega sektorja, nižanje stroškov pridelave ter s tem doseganje večje konkurenčnosti, pri čemer pa temu ni v prid velika razdrobljenost parcel, ki veča stroške kmetijske pridelave. Zato je med drugim potrebna priprava dolgoročnega načrta za zaokroževanje kmetijskih gospodarstev. V podeželskih občinah pričakujejo večjo podporo Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v prizadevanjih za višjo povprečnino, saj so zaznane tendence, ki utegnejo biti pri razdelitvi sredstev v škodo podeželskim občinam. Kot je moč razumeti, možne rešitve večjo utež namenjajo številu prebivalcev kot pa površini občin.

Komisija je podprla predlog resolucije in mnenje poslala Odboru Državnega zbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki je na 15. seji 15. 1. 2020 pripravil dopolnjen predlog resolucije. Državni zbor je resolucijo sprejel na 15. redni seji 29. 1. 2020.

Predlog zakona o spremembah Zakona o interventnem odvzemu osebkov vrst rjavega medveda (*Ursus arctos*) in volka (*Canis lupus*) iz narave – zakonodajna inciativa (18. seja komisije, 18. 2. 2020). Komisija je predlog zakona, ki ga je v obravnavo Državnemu svetu predložil državni svetnik Branko Tomažič, podprla. Določila predloga zakona omogočajo interventni poseg v populacijo rjavega medveda in volka ter s tem uravnavanje rasti števila obeh populacij tako, da se bo omogočalo sobivanje ljudi in velikih zveri ter opravljanje kmetijske dejavnosti na dosedanji ravni. V razpravi so bila dana opozorila, da gre za probleme, ki trajajo že nekaj let, pri čemer pa se državni organi na situacijo niso vedno ustrezno odzivali in pravočasno ukrepali. Tudi napovedi vladnih predstavnikov ob sprejemanju vladnega interventnega zakona, da bo sprejeti zakon omogočil hitrejše ukrepanje pri interventnem odvzemu teh zveri, brez dodatnih administrativnih postopkov, so se izkazale kot nerealne. Trenutne situacije se ne da več reševati z odstrelom na podlagi odločb in pričakovati je, da bosta z zamudo pri uravnavanju gostote populacij medveda in volka, ti še naprej rasli in povzročali večje škode tudi v naseljih.

Glede na ugotovljeno stanje je velikih zveri preveč, tako da na določenih območjih kmetije razmišljajo o prenehanju kmetovanja ali pa celo opuščanju kmetijske dejavnosti, saj povračila škod in subvencije ne odtehtajo vloženih naporov kmetovanja. Ob nakazanih trendih je upravičena tudi skrb, da se bo nadaljevalo praznjenje in zaraščanje podeželja. Kmetije in prebivalstvo na podeželju težko sprejemajo razlage o nujnem sobivanju z velikimi zvermi, če je na drugi strani ogrožena njihova varnost in eksistenca. Dana so bila opozorila, da se napake iz preteklosti pri gospodarjenju z zvermi ne smejo ponoviti in da mora biti upravljanje v

prihodnje usmerjeno v ohranjanje števila zveri na vzdržni ravni, saj bodo sicer zaradi objektivnih danosti in značilnosti terena v Sloveniji (gostota poseljenosti prebivalstva, brez izrazitih neposeljenih področij) konflikti neizbežni. Ob ugodnih pogojih za razmnoževanje živali zaradi razpoložljivosti hrane v gozdovih in sadovnjakih v lanskem letu, bi morali z načrtnim in strokovnim poseganjem v populacijo zveri zmanjšati njihovo številčnost. Zaradi sodnega zadržanja odstrela volka in medveda pa imamo nasprotno situacijo, ko se njihovo število še povečuje, kar povzroča nestrpnost med ljudmi, ki se počutijo življenjsko ogroženi.

Komisija je podprla pobudo državnega svetnika Branka Tomažiča in pripravila poročilo za 26. sejo Državnega sveta, ki je bila 26. 2. 2020. Državni svet je sprejel predlog zakona in ga poslal v obravnavo Državnemu zboru. Ustavno sodišče pa je 9. 4. 2020 v postopku za oceno ustavnosti odločilo, da se Zakon o interventnem odvzemu osebkov vrst rjavega medveda (*Ursus arctos*) in volka (*Canis lupus*) iz narave, razveljavi. Državni svet je na 12. izredni (3. korespondenčni) seji, 21. 4. 2020 sprejel sklep, da iz zakonodajnega postopka predlog zakona umika.

Poziv Evropski komisiji za zmanjšanje števila velikih zveri v Sloveniji (18. seja komisije, 18. 2. 2020). Državni svet že dlje časa opozarja na nujnost čimprejšnjih intenzivnejših posegov v populacijo medveda in volka z namenom preprečitve nadaljnega večanja in širjenja njune populacije oz. njunega bistvenega zmanjšanja. Številčnost populacij medveda in volka namreč ne omogoča strpnega sobivanja, ampak povzroča vse več konfliktnih situacij in spodbuja strah med kmeti in ostalimi prebivalci na podeželju. Divje zveri se namreč zaradi pomanjkanja hrane in prostora vse pogosteje pomikajo proti naseljem in povzročajo ne le gospodarsko škodo, temveč resno ogrožajo življenje in varnost prebivalcev. V lokalnih skupnostih je vse bolj prisoten občutek, da se o upravljanju z zvermi in o sobivanju z njimi odločajo ljudje, ki teh težav ne doživljajo vsakodnevno, ljudi, ki dejansko z zvermi sobivajo, pa se ne poslušajo. Glede na stalno rast populacij volka in medveda, ki sta v ugodnem stanju, tako pri nas kot v nekaterih državah EU, je komisija menila, da je treba razmišljati o premiku teh vrst iz aneksa IV na aneks V Evropske habitatne direktive. V primeru neodzivnosti glede te možnosti pa velja opozoriti na orodje, ki je na razpolago državljanom EU za sodelovanje pri oblikovanju politike EU. Z državljansko pobudo namreč lahko milijon državljanov iz najmanj četrtnine držav članic EU od Evropske komisije zahteva, da oblikuje zakonodajni predlog s področja, ki je v njeni pristojnosti. Sobivanje z zvermi je možno le ob primernem upravljanju in omejevanju z njihovim številom v mejah, ki so za naš prostor še sprejemljive. Narava nam je dana, da za njo skrbimo in z njo upravljamo. Tudi z volkom in medvedom smo dolžni upravljati.

Komisija je sprejela sklep, da se na Evropsko komisijo posreduje Poziv za zmanjšanje števila velikih zveri v Sloveniji. Poziv je bil Evropski komisiji poslan 26. 2. 2020, ki je 11. 3. 2020 odgovorila, da je pobudo posredovali pristojnim strokovnim službam Evropske komisije.

Poročilo o delu in zaključni račun Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije za leto 2019, EPA 1311-VIII (21. seja komisije, 7. 9. 2020). Komisija se je seznanila s poročilom ki ga je predložila Vlada. V razpravi je bilo opozorjeno na problem solastnine in možnosti sklada pri participaciji odkupa solastniškega deleža, saj je po zakonu sklad na zadnjem mestu prednostnega seznama upravičencev do odkupa, kar povzroča težave pri razdelitvi solastnine ter nadaljnega lažjega in uspešnejšega upravljanja kmetijskih in gozdnih površin. Ne glede na večjo aktivnost sklada pri urejanju tega problema, se lahko pričakuje, da bodo problemi v večji meri razrešeni šele s sprejetjem ustrežnejših rešitev v napovedanem paketu zemljiške zakonodaje. Ob izraženem zadovoljstvu, da se uresničuje možnost prelivanja sredstev gozdnega sklada v zemljiški sklad, kar med drugim omogoča tudi manjšo rast najemnin kmetijskih zemljišč, pa je komisija opozorila na problem neenakopravnega položaja ter doseženih cen zasebnikov in sklada v primerih odkupa oziroma prodaje kmetijskih zemljišč. To velja še posebno v primerih sto metrskega mejnega pasu ob zazidljivih zemljiščih, ko bi bilo treba v postopkih cenitve upoštevati, da se ta vrednotijo kot stavbna zemljišča. Tudi v primerih razlastitev v korist javnega interesa, bi bilo

potrebno poiskati ustrežnejše rešitve, tako da bi zasebniki, ki imajo v lasti kmetijsko zemljišče, v primeru razlastitve zaradi potreb izgradnje javnih infrastrukturnih objektov, bili upravičeni do višjih cen zemljišč, ki se razlašajo. Komisija je ob zaključku obravnave poročila poudarila, da podpira aktivnosti glede urejanja solastništva ter priprave zakonodaje, ki bo zagotavljala možnosti enakopravnega položaja ter doseženih cen zasebnikov in sklada v primerih odkupa oziroma prodaje kmetijskih zemljišč v mejah sto metrskega pasu ob zazidljivih zemljiščih, kakor tudi zakonskih rešitev, ki bodo pospešile aktivnosti v zvezi z zaokroževanjem kmetijskih površin.

Komisija se seznanila s poročilom in mnenje poslala Odboru Državnega zbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki se je seznanil s poročilom na 21. seji 10. 11. 2020.

Predlog Pobude za dopolnitev Ustave Republike Slovenije s pravico do prehranske varnosti, (6. izredna seja komisije, 21. 4. 2020). Komisija je obravnavala navedeno pobudo, ki jo je v obravnavo komisiji predložil državni svetnik Branko Tomažič. V Ustavi Republike Slovenije je v 72. členu le na splošno določeno, da ima vsakdo, v skladu z zakonom, pravico do zdravega življenjskega okolja in da je država tista, ki skrbi za zagotavljanje zdravega življenjskega okolja. Vendar taka ureditev ne opredeljuje neposredno in izrecno prehranske varnosti. Država je poleg uresničevanja pravice do prehranske varnosti dolžna zagotavljati tudi ugodno okolje za trajnostno pridelavo lokalne hrane. Tako samooskrba kot varovanje naravnih virov ima širši družbeni pomen za delovanje države. Pravico do prehranske varnosti bi sicer bilo mogoče razlagati tudi v okviru 72. člena Ustave, vendar bi, ker je prehranska varnost temeljna strateška dobrina, ki mora biti dostopna vsem prebivalcem in temu tudi primerno ustavno varovana, bilo primernejše, da bi bilo jasno in določno izraženo, da gre za posebno ureditev te pravice, za katero ne zadošča, da je nedoločno zajeta pod pojmom »zdravo življenjsko okolje« iz 72. člena Ustave. Država je dolžna ob zapisu pravice do prehranske varnosti v Ustavo določiti tudi pogoje in načine za uresničevanje na novo zapisane pravice.

Pravica do prehranske varnosti je umeščena v ustavno poglavje o ekonomskih in socialnih pravicah, ki se, v nasprotju s temeljnimi človekovimi pravicami in svoboščinami, ne izvršujejo direktno na podlagi Ustave, zato bi bilo v zvezi z vključitvijo pravice do prehranske varnosti v Ustavo, treba uskladiti oziroma spremeniti tudi veljavno slovensko zakonodajo, predvsem Zakon o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z žvili, Zakon o kmetijstvu in Zakon o kmetijskih zemljiščih.

Člani komisije so menili, da pobuda zahteva dodatno strokovno obravnavo, med drugim tudi v obliki priprave in izvedbe posveta, tako da bi pred nadaljnjimi javnimi obravnavami pridobili relevantna mnenja in pripombe, ki bi vključene v predlog pobude zagotavljale, da bi Državni svet Republike Slovenije lahko pozval kvalificirane predlagatelje sprememb Ustave Republike Slovenije k vložitvi predloga za začetek postopka za dopolnitev Ustave s pravico do prehranske varnosti.

Ob obravnavi pobude, ki jo je predložil državni svetnik Branko Tomažič, je komisija oblikovala pobudo, da Državni svet organizira posvet na temo dopolnitve Ustave Republike Slovenije s pravico do prehranske varnosti. Kolegij Državnega sveta je na 45. seji, 9. 9. 2020 soglasno podprl pobudo za organizacijo predlaganega posveta glede dopolnitve ustave s pravico do prehranske varnosti, posvet pa se zaradi epidemije Covida-19 še ni izvedel.

Sklep Ustavnega sodišča, glede razveljavitve Zakona o interventnem odvzemu osebkov vrst rjavega medveda (*Ursus arctos*) in volka (*Canis lupus*) iz narave, s katero je Ustavno sodišče odločilo, da se zakon razveljavi (6. izredna seja komisije, 21. 4. 2020). Komisija je na 18. seji 18. 2. 2020 obravnavala zakonodajno iniciativo - Predlog zakona o spremembah Zakona o interventnem odvzemu osebkov vrst rjavega medveda (*Ursus arctos*) in volka (*Canis lupus*) iz narave, ki jo je v obravnavo Državnemu svetu predložil državni svetnik Branko Tomažič in jo podprla. S predlogom zakona naj bi se omogočal interventni poseg v populacijo rjavega medveda in volka ter s tem uravnavanje rasti števila obeh populacij. Razmere namreč

zahtevajo učinkovit način uravnavanja števila velikih zveri, tako da se bo populacija ohranila v takšnem stanju, ki bo omogočalo sobivanje ljudi in velikih zveri ter opravljanje kmetijske dejavnosti na dosedanji ravni. Državni svet Republike Slovenije je nato na 26. seji 26. 2. 2020 določil besedilo Predloga zakona o spremembah Zakona o interventnem odvzemu osebkov vrst rjavega medveda (*Ursus arctos*) in volka (*Canis lupus*) iz narave in ga poslal Državnemu zboru v obravnavo in sprejem po skrajšanem postopku. Ustavno sodišče pa je 9. 4. 2020 v postopku za oceno ustavnosti odločilo, da se Zakon o interventnem odvzemu osebkov vrst rjavega medveda (*Ursus arctos*) in volka (*Canis lupus*) iz narave, razveljavi.

Komisija je pozvala Vlado, da zagotovi sprejem ustreznega pravnega akta, ki bo omogočil ponovno upravljanje s populacijo rjavega medveda (*Ursus arctos*), pri čemer se bodo upoštevala najnovejša strokovna izhodišča za njegovo upravljanje. In da v primeru napadov volkov na domače živali zagotovi takojšnje ukrepanje in odvzem problematičnih oziroma konfliktnih volkov. Hkrati naj se čimprej sprejme Strategija za upravljanje z rjavim medvedom, ki je bila pripravljena v okviru projektne skupine DinAlp Bear. Ter pripravi novo Strategijo za upravljanje z volkom, saj stara Strategija ohranjanja volka (*Canis lupus*) v Sloveniji in trajnostno upravljanje z njim (2009), zaradi močno spremenjenih razmer v populaciji volka, ne odraža več dejanskega stanja. Pri pripravi nove strategije naj se v največji možni meri vključi kmete, rejce živine in lokalne skupnosti na območjih pojavljanja volka, njihova mnenja in pripombe pa se v največji možni meri tudi upošteva.

Komisija je pozvala Vlado, da se zagotovi sprejem ustreznega pravnega akta, ki bo omogočil ponovno upravljanje s populacijo rjavega medveda in volka. Državni svet je na 12. izredni (3. korespondenčni) seji, 21. 4. 2020 sprejel sklep, da iz zakonodajnega postopka predlog zakona umika.

Letno poročilo o poslovanju družbe Slovenski državni gozdovi, d.o.o. v letu, 2019, EPA 1326-VIII (21. seja komisije, 7. 9. 2020). Komisija se je seznanila z letnim poročilom, ki ga je predložila družba Slovenski državni gozdovi, d.o.o. Komisija je izpostavila, da poročilo vsebuje premalo relevantnih podatkov za celovito seznanitev s poslovanjem SiDG ter prelagala, da SiDG, ki mora kot gospodarska družba pripraviti tudi poročilo o poslovanju v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah, naslednjič predloži v obravnavo to poročilo dopolnjeno z zahtevami po ZGGLRS, saj je priprava večjega števila poročil neracionalna in ne prinaša nobene dodane vrednosti. Tovrstno poročilo naj vsebuje podatke o neto donosu lesa iz državnih gozdov, ceni lastne proizvodnje in dejanski cenovni učinkovitosti in o kakovostni strukturi posekanega in prodanega lesa ter tabelo s konkretnimi kakovostnimi razredi, ločeno za vsako klaso posebej po posameznih območnih enotah in ne združeno. Komisija predlaga, da se pripravi inventarizacija državnih gozdov in na njeni podlagi v naslednja poročila vnesejo vsi relevantni podatki o dejanskem stanju (vrednosti) državnih gozdovih. S tem bi zagotovili tudi večjo transparentnost gospodarjenja z državnimi gozdovi.

Komisija je ugotovila, da se je poslovni izid SiDG v dveh letih znižal za 14,3 %, in to kljub konjunkturi v gospodarstvu in povečanem povpraševanju po lesu. Iz poročila je razvidno, da je bil 2019 neto donos za državo (razlika med vrednostjo lesa in stroški poseka, spravila, gojenja in varstva gozdov ter vzdrževanja cest) 27,9 evra/m³. Ker pa se donos za državo meri tudi prek vplačil v Gozdni sklad, plačila davkov in doseženega poslovnega izida, ta na letni ravni znaša okoli 27 do 29 mio evrov. Komisija meni, da so podatki zavajajoči in da je država dejansko prejela 5.652.245 evrov (razvidno iz bilance izkaza gibanja kapitala v rubriki transakcije z lastniki). Če k temu prištejemo še 2.553.508 evrov davka na dobiček, to pomeni, da je SiDG v državno blagajno dejansko vplačal 8.205.753 evrov. Ob upoštevanju prodane količine lesa je donos za lastnika 6,08 evrov/m³. Vplačilo v Gozdni sklad (9,67 evrov/m³) ni donos za državo, saj je v skladu z zakonom Gozdni sklad namenjen nakupu gozdov, pospeševanju negovanja gozdov ter sanacijam po ujmah. Četudi bi vplačilo v Gozdni sklad upoštevali pri ugotavljanju neto donosa za državo, ne moremo govoriti o 27,9 evra/m³, ampak le o 15,75 evra/m³, kar pa je primerljivo z izkupičkom iz preteklega koncesijskega sistema, za katerega se je ocenjevalo, da ni ekonomičen.

Komisija je izpostavila problematiko nakupov gozdov z vnaprejšnjim pošiljanjem ponudb za odkup s ponujenimi visokimi odkupnimi cenami, ki jim je težko konkurirati.

Komisija je izrazila zadovoljstvo, da SiDG, v zasledovanju cilja razvoja podeželja, zlasti ohranjanja kmetiji in podeželja v gorskem in hribovitem svetu z omejenimi možnostmi gospodarjenja, za izvajanje del sečnje in spravila vključuje gorske in hribovske kmetije, ki ta dela izvajajo kot dopolnilno dejavnost. Komisija meni, da je treba stremeti k čim višji vključenosti kmetij tudi v prihodnje in izdelati strategijo oz. zagotoviti sistemski pristop izvajanja del po 2022, ko se bodo začele iztekati koncesijske pogodbe za izkoriščanje gozdov v lasti Republike Slovenije. Treba je oblikovati primerne pogoje, da bodo zainteresirani kmetje čim lažje dostopali k izvajanju del na podlagi javnih razpisov. Komisija izpostavlja, da je treba pogodbene izvajalce za delo sečnje plačati, ko je les še na kamionski cesti in ne šele, ko SiDG les proda, kar se dogaja danes. Izvajalci sečnje tako čakajo na izplačila tudi več mesecev, zato v tem času tudi ne morejo poplačati davčnih obveznosti. V poročilu je le podatek o povprečni ceni za spravilo (20,40 evrov/m³), manjkata pa podatka o višini plačila za storitve izvajalcem in lastni ceni proizvodnje, ki bi kazala realnejšo sliko o poslovanju in dejanski cenovni učinkovitosti. Komisija ob tem poudarja, da je cena za sečnjo najetih izvajalcev prenizka, saj znaša le okoli 17 evrov/m³, pri čemer je cena lastne sečnje po podatkih SiDG na dan 30. 9. 2020 24,99 evra/m³. Kot je bilo pojasnjeno, v SiDG intenzivno iščejo model za določitev bolj ustrezne cene sečnje, pri čemer opozarjajo, da z lastno ceno ne bodo nikoli dosegli tržne cene, ker morajo izpolnjevati zakonske predpise in zahteve s področja varnosti in zdravja pri delu.

Komisija je opozorila, da iz poročila tudi ni moč razbrati nobenih podatkov o kraji lesa v državnih gozdovih, čeprav je bila tovrstna problematika tudi medijsko izpostavljena. Člani komisije se sprašujejo, kako se izvaja notranji nadzor oz. na kakšen način se ugotavlja obvladovanje tveganj, povezanih s krajo lesa. Kot je bilo pojasnjeno, je bilo po podatkih Zavoda za gozdove Slovenije in SiDG 2020 (na dan 23. 9. 2020) iz vseh slovenskih gozdov spravljenega 3.100 m³ lesa brez odobritve (kar sicer še ne pomeni ukradenega lesa) in prijavljenih tatvin lesa v obsegu 1.549 m³. Od 90 tatvin je zgolj 13 takih, kjer so storilci znani, pri ostalih pa storilci niso znani, pri čemer je dokazovanje izjemno zahtevno. Notranja revizija SiDG je na tem področju ugotovila določena tveganja, ki se odpravljajo, poleg tega se vzpostavlja informacijski sistem za področje gozdne proizvodnje, ki bo omogočal nadzor nad pretokom blaga. Komisija meni, da bi bilo na tem področju smotrno vključiti tudi lokalne skupnosti oz. njihove redarske službe.

Komisija je izpostavlja, da delež sanitarne sečnje v višini 48 % celotnega poseka ni samo posledica ujm in lubadarja, ampak tudi sistema javnega naročanja izvedbe del, ko zaradi postopkovnih zamud pri oddaji del večina napadenih dreves ni posekana pravočasno in se zato gradacija lubadarja samo širi. Komisija je poudarila, da je treba že v javne razpise s ciljem dejanskega zagotavljanja zelenih delovnih mest vključiti lokalni, ekološki in nizkoogljivi vidik. Če želimo poudariti socialno funkcijo gozdov in obenem preprečiti preobremenjenost lokalnih cest s kamioni, je smiselno, da sečnjo izvajajo lokalni izvajalci in da dobi možnost odkupa najprej lokalni kupec.

Komisija se je na 22. seji 8. 10. 2020 seznanila s poročilom in mnenje poslala Odboru Državnega zbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki se je seznanil s poročilom na 21. seji 10. 11. 2020.

Predlog zakona o interventnih ukrepih za omilitev posledic drugega vala epidemije COVID-19 (ZIUOPDVE) - nujni postopek, EPA 1472-VIII (7. izredna seja komisije, 16. 11. 2020). Komisija je obravnavala predlog zakona, ki ga je predložila Vlada, kot zainteresirana komisija. Komisija je podprla predlog zakona in podala nekaj predlogov za spremembe oziroma dopolnitve. Med drugim je podprla zakonski predlog o upravičenosti do finančnega nadomestila zaradi izpada dohodka, če je sektor utrpel najmanj 30 % izpad dohodka glede na povprečje zadnjih treh let, vendar menila, da bi moral ukrep zajeti vse kmete, saj sklicevanje na sektor ne zajame vseh potencialnih upravičencev - npr. sektor poljedelstva do pomoči ni upravičen, številni pridelovalci krompirja pa tega ne morejo prodati. Zato bi bilo smotrnejše presojati vsakega posameznega nosilca kmetijskega gospodarstva in nosilca dopolnilne dejavnosti na kmetiji posebej. Komisija je predlagala, da se tudi pri ukrepih pomoči v obliki delnega povračila nekritih fiksnih stroškov in vračilu pomoči v obliki nekritih

fiksni stroškov glede na ogromno gospodarsko škodo, ki nastaja podjetjem zaradi popolne ali delne prepovedi opravljanja svoje dejavnosti, kot meja za upravičenost do pomoči določi 30 % upad prihodkov ter kot dodatni pogoj 1.000 EUR na zaposlenega dvigne na 1.500 EUR na zaposlenega, saj bodo le na ta način ta podjetja dejansko lahko prejela vsaj manjši del pomoči, ne da bi jo morala nato naknadno vračati.

Komisija je menila, da bi bilo smiselno financiranje stroškov upravičene odsotnosti zaposlenih v mesnopredelovalnih obratih živilsko predelovalne industrije zaradi karantene oziroma potrjene bolezni Covid-19 iz proračuna Republike Slovenije razširiti tudi na druge živilskopredelovalne oz. kmetijsko pridelovalne obrate in jim omogočiti finančna sredstva za začasno zagotovitev nadomestne delovne sile in s tem nemoteno proizvodnjo. Državni svetniki izpostavljajo težave z vedno nižjimi odkupnimi cenami govedine in svinjine, ki so posledica viškov na trgu, pri tem pa se maloprodajne cene višajo. Treba je izvajati večji nadzor nad stanjem na trgu in vzpostaviti mehanizme za poštene odkupne cene ter odpraviti nesorazmerja v prodajni verigi tudi tako, da se vzpostavi sistem spremljanja cen po verigi od samega izvora do potrošnika. Na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano poudarjajo, da redno spremljajo trenutno dogajanje na trgu in so tudi že pripravili Odlok za izpad dohodka v prašičereji za november. Komisija je predlagala, da se za spopadanje z viški pridelkov razmisli o ukrepih za uravnavanje zalog kmetijskih pridelkov tudi z intervencijskimi odkupi, več pozornosti je treba nameniti tudi aktualni promociji slovenske lokalno pridelane hrane ter večjemu nadzoru nad stanjem na trgu. Poostri je treba nadzor sledljivosti in pravilnega evidentiranja pri poreklu, pri tem pa bi morali zagotoviti, da navedba »proizvedeno v Sloveniji« dejansko pomeni pridelano in predelano v Sloveniji, saj le na tak način lahko zaščitimo tako slovenskega kmeta kot slovenskega potrošnika.

Komisija je predlagala, da se v interventne ukrepe vključi možnost uveljavljanja nadomestila zaradi višje sile tudi za nosilke in nosilce kmetij, nosilke in nosilce dopolnilne dejavnosti na kmetiji oziroma zaposlene starše na kmetijah, ki imajo šoloobvezne otroke in otroke v vrtcu in so zaradi zaprtja javnih zavodov prav tako v domačem varstvu in šolanju. Komisija je izrazila pomisleke glede določila spremembe Zakona o urejanju prostora, ki določa, da občini ni treba ob prvih spremembah občinskega prostorskega načrta določiti ureditvenih območij naselij in območij za dolgoročni razvoj naselij, kadar se ne predlaga sprememba namenske rabe kmetijskih zemljišč v obsegu več kot 10 ha. Komisija meni, da je tako določilo v neskladju s konceptom trajnega varovanja kmetijskih zemljišč, saj je v težnji zagotavljanja čim večje samooskrbe in prehranske varnosti ključno zagotoviti obdelanost kmetijskih zemljišč in ustrezno varstvo pred njihovo trajno spremembo. Zato je treba zakonsko predlagano mejo do 10 ha zmanjšati na 1 ha, da se prepreči nesmotno poseganje v kmetijska zemljišča.

Komisija je menila, da je v naslednji zakonodajni paket ukrepov treba vgraditi dolgoročne elemente, ki bodo kmetom dajali bolj stabilen položaj tudi po izteku Corona-19 krize. Pri tem je namreč treba upoštevati dejstvo, da je kmetijstvo tradicionalni sektor in z vidika digitalizacije ni hitro prilagodljiv. Dvig samooskrbe mora biti stalna prioriteta in je zato nujno stremeti k ohranjanju malih kmetiji, katerih preživetje je ključni segment za zagotavljanje poseljenosti in nadaljnega razvoja slovenskega podeželja.

Komisije je podprla predlog zakona in poročilo posredovala Komisiji Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance, ki ga je povzela v svojem mnenju poslanemu Odboru Državnega zbora za finance (49. nujna seja 23. in 24. 11. 2020), ki je pripravil dopolnjen predlog zakona. Državni zbor je zakon sprejel na 49. izredni seji 27. 11. 2020. Državni svet je na 18. izredni seji 26. 11. 2020, na pobudo Interesne skupine lokalnih interesov, obravnaval odložitni veto na zakon, ki ga ni sprejel. Državni zbor je na 50. izredni seji 27. 11. 2020 sprejel sklep o nedopustnosti razpisa zakonodajnega referendumu na zakon.

Predlog zakona o nujnih ukrepih zaradi prašičje kuge pri divjih prašičih (ZNUAPK) – nujni postopek, EPA 1508-VIII (23. seja komisije, 4. 12. 2020). Komisija je predlog zakona, ki ga je Državnemu zboru po nujnem postopku predložila Vlada Komisija je ob obravnavanju predloga zakona, ki ga je podprla ugotovila, da v Sloveniji za zdaj še niso potrdili primera

afriške prašičje kuge, vendar njeno širjenje v sosednjih državah predstavlja grožnjo za slovensko prašičerejo, zato je ureditev tega področja nujna. Komisija je ugotovila, da predlog zakona sledi predlogom, ki jih je komisija pred enim letom naslovila na Vlado, ko je na pobudo državnega svetnika Marjana Maučeca obravnavala problematiko ogroženosti slovenske prašičereje zaradi pojava bolezni afriške prašičje kuge, ki je bila takrat v Evropi že prisotna, in tudi v sosednjih državah Republike Slovenije (Madžarska, Italija ...). Zavedajoč se razsežnosti te bolezni ter njene hitre in velike nalezljivosti je komisija takrat pozvala Vlado, da v tridesetih dneh pripravi in v zakonodajno obravnavo po hitrem postopku vloži interventni zakon, ki bo predvidel nujne ukrepe, med drugim zmanjšanje populacije divjega prašiča z ustreznimi finančnimi spodbudami za preprečevanje širjenja bolezni afriške kuge. Predlog zakona je po enem letu le prišel v zakonodajno proceduro. Dolgotrajno pripravo predloga zakona predstavniki ministrstva pojasnjujejo s kompleksno materijo, ki je terjala veliko usklajevanja z drugimi ministrstvi. Člani komisije so menili, da je sprejem zakona nujen, saj je treba nemudoma začeti z izvajanjem preventivnih ukrepov v smislu preprečitve vnosa afriške prašičje kuge v Sloveniji.

Komisija je ponovno poudarila pomen osnovnega in najučinkovitejšega in nenazadnje tudi najcenejšega preventivnega ukrepa v znatnem zmanjšanju števila populacije divjih prašičev. Divji prašič je že sicer preštevilčno prisoten in povzroča veliko škode kmetom. Zdaj pa lahko kot eden izmed glavnih prenašalcev afriške prašičje kuge ogrozi že tako slabotno prašičerejo, zato komisija podpira predviden ukrep finančne spodbude za vsak dodatni odstrel divjega prašiča. Komisija je menila, da je treba z odstrelom divjega prašiča začeti takoj, saj se bo s pravočasnim zmanjšanjem števila divjih prašičev zmanjšala tudi možnost vnosa bolezni afriške prašičje kuge na naše območje in preprečila morebitno škodo v gospodarstvu, turizmu, kmetijstvu. V težnji k preprečitvi vnosa afriške prašičje kuge in čim večjega odstrela divjih prašičev pa ne gre mimo pomembnega ukrepa odstrela velikih zveri. Velike zveri namreč pospešujejo migracije divjih prašičev in s tem hitro potencialno širjenje bolezni afriške prašičje kuge, kar pa se želi s predlaganim zakonom zamejiti, zato komisija podprla predlog Kmetijsko gozdarske zbornice, da se predvidi možnost interventnega odvzema velikih zveri na okuženem in nadzorovanem območju. Torej je nujna ureditev problematike odstrela velikih zveri z ustrezno spremembo Zakona o divjadi in lovstvu, saj je varovanje narave oziroma divjih živali v zadnjem času zelo obsežno, zato so se prenekatero divje živali preveč razmnožile in povzročajo veliko gospodarsko škodo.

Komisija je podprla predlog zakona in mnenje poslala na Odbor Državnega zbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki je na 25. nujni seji, 9. 12. 2020 pripravil dopolnjen predlog zakona. Zakon je Državni zbor sprejel na 53. izredni seji, 17. 12. 2020.

Zaskrbljujoče stanje v kmetijstvu zaradi epidemije Covid-19 (23. seja, 4. 12. 2020). Zadevno problematiko je komisija obravnavala na pobudo državnega svetnika Branka Tomažiča in ob sodelovanju predstavnikov Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije in Združenja družinskih vinogradnikov-vinarjev Slovenije. Komisija je ugotovila, da je trenutno stanje v kmetijstvu alarmantno zaradi posledic epidemije Covid-19. Veljavni interventni ukrepi povzročajo nemalo težav pri prodaji kmetijskih pridelkov (meso, zelenjava, sadje, vino, itd.), pri čemer se je npr. prodaja vina praktično ustavila. Odkupne cene padajo nesorazmerno glede na prodajne cene končnemu potrošniku, kar je nerazumljivo in nedopustno. Ker se stanje v kmetijstvu še ne bo kmalu normaliziralo, bo imelo kmetijstvo v prihodnje velike likvidnostne težave, saj finančno ne bo sposobno financirati proizvodnje, posledično bo prišlo do prekomernega zadolževanja in celo opuščanja kmetijske dejavnosti. Komisija je menila, da aktualni interventni zakoni področja kmetijstva ne urejajo v zadostni meri. Zato je nujno, da Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pripravi konkretne ukrepe za reševanje težav po kmetijskih panogah, posebej za vinski sektor in meso, ki jih je treba vključiti v naslednji interventni zakon.

Komisija je po obravnavi te problematike sprejela pobude in jih posredovala Vladi Republike Slovenije in Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano za pripravo ukrepov pomoči za reševanje težav prizadetih kmetijskih panog, posebej sektorja

prašičjega in govejega mesa, sektorja sadja in zelenjave ter vinskega sektorja. Minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano se je do pobud ustno opredelil na 8. izredni seji komisije 22. 12. 2020. S strani Vlade je bil podan pisni odgovor 12. 1. 2021.

Predlog zakona o interventnih ukrepih za pomoč pri omilitvi posledic drugega vala epidemije COVID-19 (PKP 7) (ZIUPOPĐVE)- nujni postopek, EPA 1557-VIII (8. izredna seja komisije, 22. 12. 2020). Komisija se je kot zainteresirana komisija seznanila s predlogom zakona v delu, ki se nanaša na kmetijski sektor. Komisija je sicer menila, da se še vedno premalo sredstev namenjena kmetom in kmetijski dejavnosti. Komisija je ponovno poudarila pomen samooskrbe v prihodnje in ohranjanja družinskih kmetiji, ki bodo v novem programskem obdobju dobile posebno mesto. Hkrati je komisija vztrajala pri pobudi, da se pomoči dodeljujejo glede na stanje na posamezni kmetiji in ne sektorsko, saj kmetije vodijo davčne knjige, iz katerih so razvidni prihodki in odhodki, ki bi lahko služili kot podlaga za presojo upravičenosti do pomoči, za manjše kmetije pa bi se lahko določil pavšal.

Komisija je podprla predlagane rešitve na področju kmetijstva podprla z izjemo predloga, ki se je nanašal na Zakon o divjadi in lovstvu in predlagala, da se 57. člen se črtata. Državni zbor je na 53. izredni seji 17. 12. 2020 po nujnem postopku sprejel Zakon o nujnih ukrepih zaradi afriške prašičje kuge pri divjih prašičih (ZNUAPK), EPA 1508-VIII, na podlagi katerega se denarno spodbuja odstrel divjih prašičev – parkljaste divjadi - nad načrtovanim odvzemom z namenom preprečitve širjenja bolezni afriške prašičje kuge. Obravnavani predlog zakona pa v 57. členu predvideva, da se, ne glede na 2. točko prvega odstavka 21. člena Zakona o divjadi in lovstvu (Uradni list RS, št. 16/04, 120/06 – odl. US, 17/08, 46/14 – ZON-C, 31/18, 65/20 in 97/20 – popr.), pri izvajanju načrtovanega odvzema posameznih vrst parkljaste divjadi v letu 2020 upravljavcem lovišč in lovišč s posebnim namenom dovoli znižanje do 30 % od načrtovanega odvzema posamezne parkljaste divjadi, kot sta določena v letnem načrtu posameznega lovsko upravljavskega območja za leto 2020. To pomeni, da je vsebina 57. člena predloga zakona v nasprotju z nedavno sprejetim interventnim zakonom, katerega cilj je zaježitev širjenja bolezni afriške prašičje kuge. V luči začasnega omejevanja gibanja in zbiranja ljudi zaradi epidemije Covid-19 je komisija predlagala, da se obravnava problematike morebitne neizpolnitve načrtovanega odvzema posamezne parkljaste divjadi, kot sta določena v letnem načrtu posameznega lovsko upravljavskega območja za leto 2020, zamakne na kasnejši čas, medtem ko naj se zdaj predvsem teži k izpolnitvi letnih načrtov in zmanjšanju tveganja za dodatno škodo na kmetijskih zemljiščih in gozdovih ter tveganja za zaježitev širjenja bolezni afriške prašičje kuge na minimum.

Komisije je podprla predlog zakona, med drugim pa podala predlog amandmaja za črtanje 57. člena predloga zakona. Poročilo je posredovala Komisiji Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance, ki ga je povzela v svojem mnenju in ga poslala Odboru Državnega zbora za finance, ki je pripravil dopolnjen predlog zakona (52. nujna seja 28. 12. 2020), predlog amandmaja ni bil povzet s strani kvalificiranih predlagateljev. Državni zbor je zakon sprejel na 55. izredni seji, 29. 12. 2020. Državni svet je na pobudo Komisije za gospodarstvo, obrt, turizem in finance na 20. izredni seji 30. 12. 2020 odločal o odločilnem vetu na zakon, ki ga ni sprejel. Državni zbor je na 56. izredni seji 30. 12. 2020 sprejel sklep o nedopustnosti razpisa zakonodajnega referenduma.